

III Međunarodni naučni skup o ekonomskom razvoju i životnom standardu
3rd International Scientific Conference on economic development and standard of living

EDASOL 2013

*Economic Development and Standard
of Living*

ISBN 978-99955-91-25-0

THE BOOK OF ABSTRACTS

25. oktobar 2013.
October 25, 2013

Tema:
PREVAZILAŽENJE PRIVREDNE STAG-
NACIJE I OTVARANJE RAZVOJNIH
PERSPEKTIVA

Theme:
*OVERCOMING THE ECONOMIC STAGNATION
AND OPENING OF DEVELOPMENTAL
PERSPECTIVES*

Organizator skupa:

PANEVROPSKI UNIVERZITET

APEIRON
УНІВЕРСИТЕТ

Banja Luka

škola evropskih znanja

Suorganizator skupa:

ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА
ЗА ПРОПАГАНДУ И
ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ

**III Međunarodni naučni skup o ekonomskom razvoju i životnom standardu “EDASOL
2013 - *Economic development and Standard of living*”**
**3rd International Scientific Conference on economic development and standard of living
“EDASOL 2013 - *Economic development and Standard of living*”**

THE BOOK OF ABSTRACTS

Urednici/Editors:

Prof. dr ZORKA Grandov
Doc. dr SANEL Jakupović

Izdavač/Published by:

Panevropski univerzitet "APEIRON"
Banja Luka, godina 2012.

Odgovorno lice izdavača/The Publisher:

DARKO Uremović

Glavni i odgovorni urednik izdavača/Editor in chief of Publisher:

Dr ALEKSANDRA Vidović

Tehnički urednik/Technical Editor:

SRETKO Bojić

Štampa/Print:

"ART-PRINT", Banja Luka, d.o.o., grafika - dizajn – marketing
Banja Luka

Odgovorno lice štamparije/Responsible person printing:

VLADIMIRA Stijak- Ilisić

Edicija/Edition:

Ekonomska biblioteka – Οἶκος νόμος knj. 94

ISBN 978-99955-91-25-0

**Radove ili dijelove radova objavljene u štampanom izdanju nije dozvoljeno preštam-
pavati, bez izričite saglasnosti Uredništva. Ocjene iznesene u radovima i dijelovima
radova lični su stavovi autora i ne izražavaju stavove Uredništva ili Izdavača.**

PROGRAMSKI ODBOR/PROGRAM COMMITTEE:

President: Prof. dr Zorka Grandov, *Pan-European University Apeiron, BiH*

Members:

- **Prof. Dr Risto Kozomara**, *rector, Pan-European University Apeiron, BiH*
- **Prof. Dr Željko Baroš**, *Faculty of business economy, University Apeiron, BiH*
- **Prof. Dr Lazo Roljić**, *Director of the scientific research institute, University Apeiron, BiH*
- **Prof. Dr Wolfgang Berger**, *University of Vienna, Austria*
- **Prof. Dr Marian Wakounig**, *University of Vienna, Austria*
- **Prof. Dr Walter Summersberger**, *JK University of Linz, Austria*
- **Prof. Dr Hans Michael Wolfgang**, *University of Muenster, Germany*
- **Prof. Dr Jovanka Biljan**, *University St. Climent Ohridski, Macedonia*
- **Prof. Dr Vinko Kandžija**, *University in Rijeka, Croatia*
- **Prof. Dr Zbigniew Paszek**, *Krakowska Akademia, Poland*
- **Prof. Dr Kiymet Tunca Caliyurt**, *Trakya University Edirne, Turkey*
- **Prof. Dr Emilia Iordache**, *University „Constantin Brancoveanu” Pitesti, Romania*
- **Prof. Dr Elfrida Zefi**, *University “Fan S. Noli” Korce, Albania*
- **Prof. Dr Zoran Ivanović**, *University in Rijeka, Croatia*
- **Prof. Dr Ludvik Toplak**, *University in Maribor, Slovenia*
- **Prof. Dr Andrej Kumar**, *University of Ljubljana, Slovenia*
- **Prof. Dr Rade Ratković**, *University Mediteran, Montenegro*
- **Prof. Dr Milica Vujičić**, *University im Novi Pazar, Serbia*
- **Prof. Dr Roberto Cavallaro**, *Università Pro-Deo Roma, Italy*
- **Mag. Gottfried Schellmann**, *CFE (Confédération Fiscale Européenne), Bruxelles, Belgium*

INVESTING IN HUMAN CAPITAL INVESTMENT OR EXPENSE?	70
<i>Jelena Obradović, Sonja Arsić</i>	
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE-PRETNJA ILI ŠANSNA?	72
<i>Margarita Matlievska</i>	
KVALITET KAO REZULTANTA ZNANJA I UZROK KONKURENTNOSTI VS. POSLOVNE IZVRSNOSTI	73
<i>Jevtić Petronije, Stošić Mihajlović Ljiljana, Čakš Janko</i>	
ZNANJE KAO GLAVNI EKONOMSKI RESURS	74
<i>Stošić Mihajlović Ljiljana, Jevtić Petronije, Čakš Janko</i>	
DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF THE INNOVATIVE METHODS OF EDUCATION, LITERACY OF THE POPULATION IN B&H AND SERBIA	75
<i>Vladan Mičić, Milivoje Stevanović</i>	
REGIONAL COOPERATION IN THE WESTERN BALKANS AS A REGIONAL DEVELOPMENT PERSPECTIVE	77
<i>Djuric Manja</i>	
ZNANJE KAO TEMELJNA ODREDNICA LJUDSKOG KAPITALA I KLJUČNI FAKTOR ODRŽIVOG RAZVOJA	79
<i>Muharem Dautović</i>	
THE CONCEPT OF SECURITY IN THE ECONOMIC CRISIS, WITH SPECIAL REFERENCE TO THE SAFETY OF SPORTS FACILITIES AND EVENTS	80
<i>Vojkan Bižić</i>	
SYSTEM OF ENROLLMENT INTO SECONDARY SCHOOLS	82
<i>Bojan Ristić, Aleksandra Stojković</i>	
INCENTIVES SELF-EMPLOYMENT THROUGH DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES	84
<i>Sredojević Vanja, Lukić Slavica, Rastko Milić</i>	
APPLICATION OF A STATISTICAL METHOD FOR DETECTING LINEAR TREND (USED) TO CALCULATE THE VALUE OF FDI INFLOWS IN SERBIA AND CROATIA	87
<i>Grandov Zorka, Stankov Biljana, Maja Djokic</i>	
LANGUAGE COMPETENCIES, ACHIEVEMENTS AND QUALIFICATIONS IN THE COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES	88
<i>Bogdanović Dragana</i>	
INFLUENCE OF SAVINGS CITIZENS TO THE INVESTMENT IN BOSNIA AND HERZEGOVINA	90
<i>Marica Banović, Radenka Grgić</i>	

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE-PRETNJA ILI ŠANSA?

Margarita Matlievska

*Assistant Professor, Faculty of Economics, GoceDelcev University –Stip
“KrstеMisirkov” bb, Stip, Republic of Macedonia
margarita.matlievska@ugd.edu.mk*

Sažetak: Ukoliko se pre nekoliko decenija razvoj merio jedino golim ekonomskim rastom i postizanjem profita, danas je on obojenmoralnom dimenzijom poslovanja. Zbog negativnih uticaja na životnu sredinu čiji je uzrok neodgovorno poslovanje, u modernim se zemljama usvajaju zakoni o zaštiti i unapređenju životne sredine. S druge strane, da bi opstale na tržištu i da bi pokazale svoju odgovornost prema zajednici u kojoj posluju, kompanije usvajaju deklaracije o socijalnoj odgovornosti koje bi trebalo u sebi da inkorporiraju i zaštitu životne sredine. Polazna hipoteza ovog istraživanja je da, ukoliko kompanije poštuju zakonske regule o životnoj sredini, s jedne strane, i ukoliko sprovede u praksi projekte za njenu zaštitu, s druge strane, onda se kompanije mogu prepoznati kao socijalno odgovorne kompanije. Cilj istraživanja je da prezentira sprovođenje i poštovanje zakonskih odredbi o zaštiti životne sredine od strane makedonskih kompanija, kao i realizaciju projekata i aktivnosti u cilju zaštite i unapređenja životne sredine. Predmet istraživanja je Zakon o životnoj sredini Makedonije, godišnji izveštaji Državnog inspektorata za životnu sredinu i prirodu, kao i deklaracije o socijalnoj odgovornostinekoliko makedonskih firmi i projekte koje one implementiraju sa ciljem zaštite i očuvanja životne sredine. Istraživanje upućuje na opšti zaključak da je početna istraživačka hipoteza potvrđena, madane u potpunosti, i da postoji široko polje na kome kompanije mogu i treba da izraze svoje socijalnu odgovornost. Ovo istraživanje može da postavi platformu za dalja istraživanja čiji će cilj biti da pokaže da se može postići bolja pozicioniranost na tržištu ukoliko se preduzeća više brinu o očuvanje životne sredine.

Ključne reči: životna sredina, zaštita životne sredine, Republika Makedonija